

SOCIALDEMOKRATIET
REGION MIDTJYLLAND

ARBEJDSPROGRAM

2022 – 2025

**Vedtaget på
repræsentantskabsmødet
28. august 2021**

socialdemokratiet-midtjylland.dk

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

SAMMENHÆNG OG UDVIKLING

Region Midtjylland er centralt placeret i landet som Danmarks geografisk største region. På trods af de store afstande fra vestkysten til østkysten hænger regionen sammen, og det er vigtigt for Socialdemokratiet, at den sammenhængskraft styrkes og udvikles.

Regionen har landets bedste hospitaler bestående af fem stærke akuthospitaler i Randers, Horsens, Gødstrup og Viborg samt Aarhus Universitetshospital som spydspidsen. Derudover har vi et stærkt og innovativt udviklingshospital i Silkeborg samt landets bedste højt-specialiserede hospital med neuro-rehabilitering i Hammel.

For Socialdemokratiet er psykiatrien et højt prioriteret område. Psykiatrien har fået et markant økonomisk løft, som delvist kompenserer for års efterslæb, men vi er ikke i mål endnu og arbejder derfor målrettet for en sidestilling af behandlingen af psykiske og fysiske sygdomme. Ligeledes vil vi skabe bedre tilbud på det sociale område i samarbejde med kommunerne.

Fremtiden byder på en markant udvidelse af aktiviteten og tilbuddene i regionens sundhedshuse, som giver mange nære sundhedstilbud til borgerne sammen med de praktiserende læger og speciallæger. Alt i alt et rigtig godt og velfungerende sundhedsvæsen, som vi kan være stolte af i regionen.

Regionen bindes endvidere sammen af et udbygget net af busruter og tog samt en infrastruktur, som står til en markant udvidelse og forbedring i de kommende årtier. Dertil er der i regionen et bredt udbud af uddannelser, hvor regionsrådets fokus især er på ungdomsuddannelserne.

Socialdemokratiet ønsker at regionen udover at være sammenhængende også skal være bæredygtig. Det gælder både i forhold til at skabe bæredygtige liv for borgerne med fokus på sundhed, trivsel og livskvalitet, og det gælder i forhold til at skabe en miljømæssigt bæredygtig udvikling, der understøtter regeringens og Folketingets mål på klimaområdet.

Endelig ønsker Socialdemokratiet at skabe og fastholde attraktive arbejdsvilkår for de mange medarbejdere, der hver dag leverer en fantastisk indsats for borgerne i regionen. Socialdemokratiet ønsker udvikling og en region i balance, både for mennesker og miljø, og med sammenhæng fra kyst til kyst.

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

GODE REGIONALE ARBEJDSPLADSER

Region Midtjylland er en stor arbejdsplads med ca. 28.500 fuldtidsmedarbejdere, som varetager mange forskellige funktioner. Medarbejderne har mange ressourcer, ideer og holdninger til de arbejdsområder, de bruger deres hverdag på. Det skal vi udnytte, og medarbejderne skal derfor have indflydelse på deres arbejde, og deres ideer og ressourcer skal bruges aktivt til at udvikle kvaliteten af ydelserne. Regionen vil samarbejde med medarbejderne om at finde løsninger, så borgerne fortsat vil kunne opleve engagerede og kompetente medarbejdere, der anerkendes for deres indsats.

EN ATTRAKTIV ARBEJDSPLADS

Eftersom regionen har så mange forskellige medarbejdere, er der også mange forskellige behov og forventninger til, hvad der er en god arbejdsplads. Den offentlige sektor kan og skal ikke konkurrere med den private sektor på lønninger. Region Midtjylland skal derfor konkurrere på arbejdsvilkår, arbejdsmiljø, kompetencer og spændende arbejdsopgaver for på den måde at være en attraktiv arbejdsplads. Socialdemokratiet vil arbejde for, at regionen fortsat skal være en mangfoldig og rummelig arbejdsplads.

Offentligt ansatte har en udvidet ytringsfrihed, og Socialdemokratiet vil have særlig opmærksomhed på, at reglerne bliver overholdt. Vi har brug for, at medarbejderne trygt kan dele deres viden om de velfærdstilbud, Region Midtjylland leverer. Det er den bedste vej til at sikre borgerne de optimale tilbud og en positiv udvikling af vores arbejdspladser.

MEDARBEJDERNE SOM RESSOURCE

Socialdemokratiet ønsker en stærk offentlig sektor med velkvalificerede og engagerede medarbejdere. Det er det, der bedst sikrer borgerne en god service. Medarbejderne er regionens vigtigste ressource. Det er en afgørende forudsætning for at løse Region Midtjyllands opgaver, at vi har personale nok, og at personalet er engageret, kompetent og glad for deres arbejde. Medarbejderne skal derfor også have bedre mulighed for at udvikle deres kompetencer gennem videreuddannelse.

Det er et alvorligt problem for både patienter og medarbejdere, når der mangler personale i sundhedsvæsenet. Derfor skal Region Midtjylland fremstå som en attraktiv arbejdsplads for at forbedre rekrutteringen og fastholdelsen. Desuden skal der fortsat være gode muligheder for at uddanne sig til et job i sundhedsvæsenet, og det er derfor vigtigt at opretholde uddannelsesstilbud i hele regionen.

Derfor vil Socialdemokratiet:

- Sikre medarbejderne indflydelse på beslutningerne i regionen
- Give medarbejderne ansvar og inddrage deres ressourcer og ideer i udvikling af arbejdet
- Styrke mulighederne for efteruddannelse og kompetenceudvikling af alle medarbejdergrupper og realisering for opgaveflytning

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

- Styrke ledelsens arbejde med arbejdsmiljø
- Styrke arbejdspladsernes sociale ansvar i forhold til sygdom, personlige problemer, midlertidig nedsat arbejdsevne eller lignende og arbejde for mangfoldighed på arbejdspladsen
- Arbejde for et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø
- Arbejde med gode introduktions- og udviklingsforløb for nyansatte og for studerende
- Arbejde for socialt ansvarlige arbejdspladser
- Tilbyde alle medarbejdere ansættelse på fuld tid

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

ET SUNDHEDSVÆSEN FOR ALLE BORGERE I ET STÆRKT FÆLLESSKAB

Socialdemokratiet mener, at de sundhedsfaglige opgaver tæt på borgerne skal varetages af fællesskabet. Socialdemokratiet ønsker derfor at fastholde og udbygge det offentlige sundhedsvæsen til gavn for alle borgere.

FEM AKUTHOSPITALER

Socialdemokratiet vil bevare og fortsætte udviklingen af de fem akuthospitaler, som er placeret i Gødstrup, Horsens, Randers, Viborg og Aarhus. Vi vil arbejde for, at fælles akutmodtagelse for somatiske og psykiatriske patienter udbygges til alle fem hospitaler for at skabe det bedste mulige patientforløb. Det skal sikres, at modtagelsen er fagligt funderet, patientvenlig og med de rette medarbejdere, så alle får en god modtagelse på hospitalet.

Der skal være udviklingsprojekter og forskning på alle hospitaler. Socialdemokratiet vil arbejde for udbygning af samarbejdet, så erfaringer og udviklingsprojekter omsættes til gavn for patienter, medarbejdere og arbejdsmiljø på alle regionens hospitaler.

Socialdemokratiet vil styrke samarbejdet til nærsamfundet med kommuner, praksis og aktører på sundhedsområdet. Akuthospitaler kan flytte aktiviteter til sundhedshuse i nærområdet.

AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL - ET STÆRKT UNIVERSITETSHOSPITAL FOR HELE REGIONEN

Aarhus Universitetshospital er hele Region Midtjyllands højtspecialiserede hospital og er samtidig lokalt hospital for borgerne i Aarhus by. Aarhus Universitetshospital har en meget vigtig rolle for hele regionens sundhedsvæsen og er Region Midtjyllands sundhedsfaglige fyrtårn. For at Region Midtjylland nu og i fremtiden kan tilbyde den bedste behandling med den højeste kvalitet til alle regionens borgere og patienter, er det nødvendigt, at der hele tiden satses og investeres i forskning og udvikling. Det er til gavn for hele regionen.

Aarhus Universitetshospital er for 12. gang i træk kåret som Danmarks bedste hospital og er det 11. bedste hospital i verden. Behandlingskvaliteten på Aarhus Universitetshospital er af højeste internationale standard. Særligt på kræftområdet er hospitalet i top, og på Dansk Center for Partikelterapi tilbydes der højt specialiseret behandling, som også omfatter behandlingen af børnekræft. Socialdemokratiet vil kæmpe for, at behandlingen af børn med kræft fortsat skal kunne ske på landes universitetshospitaler og ikke kun på Rigshospitalet.

Socialdemokratiet vil i den kommende valgperiode arbejde for at fastholde og udvikle Aarhus Universitetshospital som højtspecialiseret universitetshospital til gavn for patienterne. Det er af allerstørste betydning for alle borgere i vores del af landet at have et stærkt universitetshospital, der kan tilbyde den bedste behandling tæt på borgerne.

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

STÆRKE REGIONSHOSPITALER

I Region Midtjylland har vi stærke regionshospitalet med en høj behandlingskvalitet. Disse skal fastholdes og til stadighed udvikles. Regionshospitalet er placeret i Randers, Viborg, Horsens, Herning, Holstebro, Silkeborg og Hammel, de fire førstnævnte med akutstatus.

Regionshospitalet Silkeborg består af et center for diagnostisk udredning og planlagt kirurgi (ortopædkirurgi), ligesom der visiteres akutte medicinske patienter. Regionshospitalet Hammel er et højt specialiseret neurorehabiliteringshospital.

Regionshospitalet i Herning og Holstebro vil i 2022 skifte navn til Regionshospitalet Gødstrup – et nyt og visionært hospital til borgerne i den vestlige del af regionen.

AKUTBEREDSKAB - AKUTHJÆLP VED SYGDOM ELLER ULYKKE

Behandlingen starter straks på ulykkesstedet eller ved tilkald til akutsygdom. Socialdemokratiet vil fortsat satse på at forbedre det gode beredskab, som er udbygget i den nuværende valgperiode. Det nuværende akutberedskab omfatter to helikoptere, ti akutlægebiler og 63 ambulancer. Med dette beredskab er den faglige og bedste hjælp hurtigt fremme, så behandling kan starte på stedet og fortsætte i ambulancen på vej til hospitalet.

Akutlægebilerne giver den bedste og hurtigste hjælp, samt giver tryghed, når der er et stykke vej til hospitalet. Socialdemokratiet arbejder på at nedbringe ventetiden på hjælp.

Fra december 2021 vil Region Midtjylland selv stå for driften af samtlige akutlægebiler og 60 pct. af ambulancerne. Der er anskaffet det bedste og nyeste materiel, som giver et bedre arbejdsmiljø for redderne. Der skal uddannes flere paramedicinere og gives mere efteruddannelse til ambulanceredderne. Socialdemokratiet vil løbende se, om akutberedskabet skal udbygges, og vi vil arbejde for at overtage hele driften.

Frivillige hjerteløbere er klar til at yde bistand med hjertestarter i næsten hele Midtjylland, og det er helt enestående, hvor mange der har tilbudt deres hjælp. Det ønsker Socialdemokratiet at understøtte.

TRYG OG SIKKER FØDSEL OG BARSEL

Det skal være trygt og sikkert at være gravid og føde i Region Midtjylland både for kvinden og parret, som venter barn. Graviditet, fødsel og familiedannelse er naturlige livsprocesser, som den professionelle, specialiserede og tværsektorielle sundhedsindsats understøtter på en måde, der tager udgangspunkt i ønsker og forudsætninger hos den gravide og hendes partner/familie.

For at sikre den trygge og gode fødsel er kontinuitet, personale og nærvær helt centralt. I indeværende valgperiode har Socialdemokratiet været med at sikre mere familievenlige fødestuer og dermed et fødemiljø, der opleves trygt og hjemligt. Det giver bedre fødsler med færre komplikationer.

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

På Regionshospitalet i Herning har man nytænkt fødestuen. "Den interaktive fødestue" giver mulighed for at projicere stemningsskabende billeder op på alle vægge og overlader det til den fødendes partner at vælge lige de stemninger, der bedst støtter den fødende, som fødslen skrider frem.

Med afsæt i den nye fødeplan for Region Midtjylland vil Socialdemokratiet arbejde for at sikre, at der fortsat er de bedste rammer omkring fødslerne. Der skal være tid til omsorg. Der skal være nok personale på fødestederne til at sikre gode fødsler, og der skal fortsat være særlige målrettede initiativer i forhold til for eksempel sårbare gravide og komplicerede fødsler.

BÆREDYGTIGE HOSPITALER

Vi skal tænke på bæredygtighed og energiforbrug, når vi bygger nyt og renoverer.

Hospitaler bruger meget energi til drift, og vi kan forbedre og reducere vores energiforbrug yderligere. Socialdemokratiet har været med til at sikre, at Region Midtjylland har fået en bæredygtighedsstrategi, hvor der bl.a. skal arbejdes videre med reduktion af affald og cirkulære strategier for genanvendelse. De gode projekter og løsninger skal udrulles til alle hospitaler.

Hvad angår mad til patienterne på hospitalerne skal vi udfolde de gode resultater, vi har set for egenproduktion, økologi, lokalt dyrkede produkter og reduktion af madaffald. Den rigtige kost er en del af behandlingen.

NÆRHED TIL BORGERNE OG SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Alle borgere har krav på et sundhedsvæsen, der fungerer og hænger sammen. Vi har som region et ansvar for at sikre, at det sker. Dette i et tæt samarbejde med kommuner og praktiserende læger.

Sammen skal vi skabe rammer for, at den enkelte kan leve et godt og sundt liv med størst mulig livskvalitet og tryghed. Dette sikres bl.a. ved en fastholdelse af vores akutklinikker i Silkeborg, Skive, Grenå og Ringkøbing samt vores sundhedshuse i regionens kommuner, hvor det er vigtigt, at disse understøttes med regionale sundhedstilbud.

Socialdemokratiet vil i et nært samarbejde med kommunerne i regionen fortsat medvirke til etablering af nære sundhedstilbud med etablering af fremtidige nye sundhedshuse.

LIGHED I SUNDHED

Hvis alle skal have lige muligheder for et sundt og langt liv, er det nødvendigt at behandle borgerne forskelligt og styrke den forebyggende indsats, bl.a. i samarbejde med regionens kommuner.

Socialdemokratiet vil derfor tilpasse vores indsatser til den enkelte borger (differentierede indsatser) og understøtte den enkelte borger i at styrke sine sundhedskompetencer. Vi skal tilbyde mere støtte og

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

---

koordinering af indsatsen til de borgere, der har behov for dette. Og vi skal understøtte, at de borgere, der selv kan varetage og koordinere, får mulighed for dette.

Lighed i sundhed handler også om geografisk lighed, hvor borgerne får høj kvalitet i tilbuddene, uanset hvor de bor.

DIGITALE SUNDHEDSLØSNINGER TÆT PÅ BORGERNE

Som socialdemokrater arbejder vi for at være blandt de dygtigste i verden inden for digital sundhed og gøre det nemmere at være borger og nemmere at være medarbejder. Ved brug af digitale løsninger vil vi bringe sundhedsvæsenet tættere på borgerne og derigennem skabe mere sundhed for pengene og tryghed for borgerne. Udvikling af digitale løsninger skal både ske ud fra et ønske og et hensyn til de borgere, der kan og vil, og samtidig med blik for dem, der ikke kan, og som også skal have lige så gode sundhedstilbud.

Der er allerede mange gode tilbud inden for digital sundhed og telemedicin, fx til patienter med KOL, og langt de fleste borgere er glade for de digitale løsninger. Socialdemokratiet ønsker yderligere at udbygge de digitale sundhedsløsninger på patientens præmisser. Digitale sundhedsløsninger kan også bidrage til at skabe større nærhed til specialister, når det f.eks. er muligt hjemmefra at tale med lægen på hospitalet via en sikker digital forbindelse.

Under COVID-19 har der været fuld fart på udviklingen af det digitale sundhedsvæsen. På rekordtid er der etableret og udbredt digitale løsninger, som understøtter indsatsen med håndtering af epidemien, og som giver mulighed for nem og "smittefri" kontakt til sundhedsvæsenet hjemmefra. Region Midtjylland arbejder for, at udviklingen af det digitale sundhedsvæsen sker i tæt samarbejde med de andre regioner, så de gode løsninger udbredes til hele landet.

PATIENTANSVARLIG LÆGE OG DET GODE BEHANDLINGSFORLØB

Hvor det er fagligt relevant, bliver patienter tildelt en patientansvarlig læge på sygehuset. Ved nogle forløb ved sygehuspersonalet allerede ved den første kontakt, at patienten skal have en patientansvarlig læge

Andre forløb udvikler sig fra at være simple til at være mere komplekse, og når det sker, får patienten en patientansvarlig læge. De foreløbige resultater viser, at en patientansvarlig læge giver større patienttilfredshed, kortere indlæggelsestid, mere effektive forløb og større faglig tilfredshed hos personalet.

Socialdemokratiet vil i den kommende valgperiode arbejde for at styrke og udvikle konceptet med den patientansvarlige læge for at forbedre behandlingsforløbene på vores sygehuse til gavn for patienter og pårørende.

BEDRE BEHANDLING AF ÆLDRE OG DEMENTE

Demensbehandling og udredning er fagligt styrket i denne valgperiode. Det er sket med etablering af tværfaglige udrednings- og behandlingsenheder for demens, der primært varetages på tre tværfaglige enheder.

Enhederne er forankret ved de tre neurologiske afdelinger og dermed placeret på henholdsvis Aarhus Universitetshospital med satellitter i Horsens og Randers, Regionshospitalet Holstebro (indtil udflytning til Gødstrup) og Regionshospitalet Viborg. Der er etableret en fælles visitation, hvor de tre specialer (neurologi, ældresygdomme og ældre-psykiatri) i fællesskab sikrer, at patienten udredes i det relevante speciale.

Demensområdet er et område med et stigende antal patienter bl.a. pga. den højere levealder – man regner med, at en tredjedel af borgerne over 80 år vil udvikle demens. Socialdemokratiet vil i den kommende valgperiode arbejde henimod, at det gode tværfaglige samarbejde fastholdes og udvikles, samt at den tidlige opsporing intensiveres ved samarbejde med kommuner og praktiserende læger, så der kan sættes ind med behandling eller andre tiltag, så patienterne får de bedst mulige forløb.

LIVSKVALITET I DEN SIDSTE DEL AF LIVET

Socialdemokratiet prioriterer livskvalitet i den sidste del af livet. Det er vigtigt, at borgerne får en værdig afsked med livet. Det handler om empatisk pleje, smertebehandling og koncentration om den døendes faktiske behov.

Derfor bakker Socialdemokratiet op om de palliative indsatser i vort hospitalsvæsen, i eget hjem og hos kommunerne. Det samme på vores fem hospicer i Region Midtjylland.

Derfor vil Socialdemokratiet:

- Fastholde og udvikle regionshospitalerne
- Arbejde for at driften af akutberedskabet fuldt og helt overgår til Region Midtjylland
- Nedbringe responstiden på akuthjælp
- Sikre at der fortsat er de bedste rammer for fødende, med tid til omsorg
- Udrulle bæredygtighedsstrategien på alle hospitalerne i Region Midtjylland
- Have egenproduceret hospitalsmad med fokus på økologi og lokale råvarer
- Differentiere behandlingen til gavn for den enkelte patient
- Udbygge de digitale sundhedsløsninger på patientens præmisser
- Nedbringe antallet af hospitalsindlæggelser gennem forebyggende indsatser
- Styrke og udvikle konceptet med den patientansvarlige læge for at forbedre behandlingsforløbene

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

- Fastholde og udbygge det tværfaglige samarbejde på demensområdet
- Fastholde de gode palliative indsatser

DEN NÆRE SUNDHED

Mange flere patienter vil i de kommende år blive diagnosticeret med en kronisk sygdom, og da vi heldigvis alle lever længere, vil dette betyde et yderligere pres på sundhedsvæsenet. Socialdemokratiet vil derfor fokusere mere på forebyggelse af sygdom.

Forebyggelsen af fysisk og psykisk sygdom ligger i kommunernes regi, og derfor er det vigtigt, at der er en tæt og sammenhængende indsats for at forebygge, at borgerne bliver til patienter.

FOREBYGGELSEN STARTER ALLEREDE I SVANGRETIDEN

Der er stor ulighed i sundhed, og uligheden starter tidligt, ofte allerede inden barnet er født. Derfor er det vigtigt at koordinere den forebyggende indsats mellem kommuner, region og de praktiserende læger, sådan at vi sætter målrettet og specifikt ind i forebyggelsen, helt fra svangretiden og med særlig indsats for børn og unge.

På den måde kan vi forebygge, at børnene tidligt kommer ind i et uheldigt livsforløb. En tidlig debut som patient fører ofte til flere indlæggelser, ringere livskvalitet og i sidste ende et kortere liv, så derfor skal vores fokus være på forebyggelsen.

DEN PRAKTISERENDE LÆGE

Når borgerne er blevet patienter, er de praktiserende læger det vigtige, koordinerende omdrejningspunkt for den sammenhængende behandling af patienterne. De skal sikre, at der er kontinuitet og sammenhæng i patienternes behandling mellem kommunale tilbud, regional behandling og den behandling, lægen selv ordinerer. Det gælder både for den akutte indsats og for den mere langsigtede behandling, både af kronikere og af patienter, der kortvarigt bruger sundhedsvæsenet. For vi ved fra undersøgelser, at mange ældre patienter, der bliver indlagt, ofte ikke er kendte hos kommunerne og dermed ikke får den hjælp, de har brug for, sådan at indlæggelser og genindlæggelser kan forebygges.

Derfor skal vi til stadighed have fokus på, at borgerne i Region Midtjylland har deres egen praktiserende læge.

Vi skal også sikre, at lægerne samarbejder tæt med specialisterne på hospitalerne, sådan at deres faglige viden styrkes til gavn for deres patienter. Lægerne skal også sikres muligheder for faglig sparring gennem deltagelse i lægeklynger og andre sundhedsprofessionelle, der kan indgå som støtte for lægen, sådan at denne kan koncentrere sin indsats om det rent lægefaglige.

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

Det skal være attraktivt at være læge i Region Midtjylland, så derfor skal rekruttering af nye læger til ledige ydernumre ske i tæt samarbejde med de lokalsamfund, som lægen skal indgå i. Regionens forsyningspligt til at sikre lægedækning suppleres på denne måde med lokalområdets kendskab til, hvordan lægen og dennes familie kan indgå i et lokalt fællesskab, uanset hvor i regionen praksissen er placeret.

SUNDHEDSHUSE SIKRER SAMMENHÆNG I BEHANDLINGEN

I Region Midtjylland spiller sundhedshusene en væsentlig rolle i det nære sundhedsvæsen. Region Midtjylland har flere steder i regionen i samarbejde med kommuner og praktiserende sundhedspersoner etableret sundhedshuse med stor succes.

Der er ikke én formel for et sundhedshus, men typisk indeholder de regionale funktioner som jordemoderkonsultation, forskellige ambulatorier, blodprøvetagning m.v., og herudover praktiserende læger, fysioterapeuter og andre sundhedspersoner samt kommunale rehabiliteringstilbud. Socialdemokratiet vil i den kommende periode arbejde med at undersøge, hvilke funktioner der kan lægges ud i sundhedshusene, sådan at patienterne mødes af behandlingstilbud af samme høje kvalitet i deres nærområde som på hospitalet.

Desuden vil Socialdemokratiet i pilotprojekter undersøge, om det giver god mening at etablere mobile behandlingstilbud som supplement til de praktiserende lægers behandling. Og om de specialister, der på denne måde kommer ud til borgernes lokale områder, også kan være med til at højne de praktiserende lægers vidensniveau i området gennem efteruddannelsesaktiviteter.

I sundhedshusene vil Socialdemokratiet tilstræbe ligestilling mellem de fysiske og psykiske sygdomme. Det gør vi, fordi vi ved fra forskningen, at patienter med psykisk sygdom lever væsentligt kortere end patienter med fysiske sygdomme, og det skal vi gøre bedre for denne gruppe af patienter. Det kan vi gøre ved at sikre, at patienter med psykiske udfordringer mødes med et helhedsorienteret blik på deres udfordringer og sådan, at det understøttes af lokale, individuelt tilpassede tilbud om behandling i det lokale sundhedshus, hvilket også kan ske i koordination med de kommunale botilbud og jobcenter. Derfor skal der være psykologer, psykoterapeuter eller psykiatere knyttet til de lokale sundhedshuse.

Der skal være et tæt samarbejde mellem de praktiserende læger, de privatpraktiserende speciallæger og hospitalerne om behandling, sådan at de privatpraktiserende indgår i det nære sundhedsvæsen på lige fod med hospitalerne. På denne måde kan behandlingen også bringes tættere på borgernes hverdag, og ventetid på behandling kan nedbringes.

Også andre sundhedsprofessioner skal indgå i tæt samarbejde med lægerne, f.eks. fysioterapi og kiropraktik, sådan at de mange patienter, der lider af sygdomme i bevægeapparatet, kan få koordineret og kvalificeret hjælp til styrket egenomsorg gennem træning og styrkelse af bevægeapparatet.

I sundhedshusene skal også civilsamfundet have mulighed for at være til stede i form af patientforeninger for de største sygdomme, eventuelt på skift. For vi ved, at patienter, der lider eller har lidt af samme sygdom som en selv, er de bedste til at hjælpe en videre - sådan at man bliver bedre til at modtage og følge behandling og får styrke til bedre at håndtere sygdommen og på denne måde få en bedre livskvalitet, uanset om man skal lære at leve med sygdommen eller kan blive rask igen.

Derfor vil Socialdemokratiet:

- Sikre en sammenhængende og koordineret behandling på tværs af sektorer med fokus på bedre livskvalitet for patienter og på en måde, så patienter får koordinerede patientforløb og færre genindlæggelser - og sådan at vi i Region Midtjylland får mere sundhed for pengene
- Sikre at alle borgere har egen, velkvalificeret læge, og at tilgængeligheden til både praktiserende læger, speciallæger og andre sundhedsprofessioner er i højsædet, både gennem brug af virtuelle tilbud såvel som fysisk tilstedeværelse
- Sikre, at alle sundhedsfaglige professioner samarbejder om helhedsorienterede tilbud til patienterne tæt på borgernes hverdag
- Lægge flere udrednings- og behandlingsforløb ud i de nære sundhedstilbud, når det kan gøres med høj kvalitet og på meningsfuld vis
- Udvide og udbrede sundhedshuse i regionen med helhedsorienterede behandlingstilbud til både fysisk og psykisk syge patienter i Region Midtjylland

PSYKIATRIEN

Igennem de seneste år er der kommet et stort fokus på psykiatrien, som har givet gode resultater. Psykiatrien er kommet på finansloven, der er blevet tilført flere midler og sat både udvikling og forskning i gang.

I skrivende stund afventer Socialdemokratiet den tiårs plan for fremtidens psykiatri, som regeringen aktuelt arbejder med.

MINDSKET ULIGHED MELLEM PSYKIATRISKE OG SOMATISKE SYGDOMME

Mange undersøgelser viser, at der stadig er stor ulighed imellem borgere med somatiske sygdomme og borgere med psykiske sygdomme. Det viser sig tydeligt i antal leveår, hvor der er mange års forskel på patienter med en psykisk sygdom og patienter med en somatisk sygdom.

Årsagen skal blandt andet findes i, at der ofte er somatiske sygdomme, som overskygges af den psykiatriske sygdom. Det kan være vanskeligt for den psykisk syge selv at være opmærksom på de sygdomstegn, der viser sig, og specielt kan det være vanskeligt at reagere på dem. I mange tilfælde sker det, at indgåede aftaler med udredning hos egen læge eller på hospitaler ikke gennemføres, fordi den psykisk syge måske har en dårlig dag eller har vanskeligt ved at overskue kalenderen. Her kan der være et stort behov for en støtteperson, som kan hjælpe. I mange situationer er netværket ikke tilstrækkeligt, eller de pårørende kan ikke få lov til at hjælpe.

Der er indført fælles akutmodtagelse for psykiatrien og somatiske sygdomme flere steder i regionen. Det er en løsning, som Socialdemokratiet ønsker udbredt til de øvrige akuthospitaler. Tanken bag det er, at alle psykiatriske patienter skal tilses af en somatisk læge i forbindelse med indlæggelsen. Kan det ikke lade sig gøre på grund af patientens tilstand, skal det gennemføres snarest muligt.

Forhåbentligt vil en sidegevinst være, at kendskabet til og opmærksomheden på psykiske sygdomme bliver større, og vejen mellem de forskellige specialer dermed bliver mindre. Det kan også komme en somatisk patient til gode, hvis der er en ikke opdaget psykisk sygdom, som på grund af den øgede opmærksomhed og kendskab på denne måde bliver fundet.

Samtidig skal samarbejdet mellem psykiatri og det somatiske område udvikles. Eksempelvis ved at en medicinsk speciallæge ugentligt går stuegang på de psykiatriske afsnit. For psykiatriske patienter har lige så mange kroniske sygdomme, som alle andre her i landet. Denne model vil komme rigtig mange patienter til gode.

Der skal sættes særligt fokus på børn og unge i psykiatrien, hvor det er vigtigt, at der bliver lagt vægt på forebyggelsen. Det skal ske i tæt samarbejde med kommuner, praktiserende læger og civilsamfundet, for kun gennem det gode samarbejde kan vi ændre tingenes tilstand.

SOCIALDEMOKRATIET REGION MIDTJYLLAND

Den teknologiske verden åbner sig også inden for psykiatrien, og det vil Socialdemokratiet gerne udnytte i tæt samarbejde med patienter og pårørende. For patienter med depression og i ambulatorier er videokonsultationer allerede meget brugt, men også i forbindelse med behandlinger vinder teknologiske modeller indpas. Det er vigtigt at vi stadig husker på mennesket, og derfor er det vigtigt med det tætte samarbejde.

DET SKAL VÆRE ATTRAKTIVT AT ARBEJDE I PSYKIATRIEN

En af de helt store udfordringer er imidlertid at få personale nok - det gælder især speciallæger og sygeplejersker.

Først og fremmest skal det være attraktivt at arbejde inden for området. Der skal være et godt arbejdsmiljø og gode udviklingsmuligheder med fokus på efter- og videreuddannelse. Og der skal være forskning inden for området, for at der hele tiden sker en god udvikling af både behandlingsmetoder og medicin. Det er med til at fastholde personalet indenfor specialet.

Vigtigt for det gode arbejdsmiljø er også, at patienterne trives med gode forhold og fokus på de bedste behandlingsmodeller. De fysiske rammer har også stor betydning for både patienter, pårørende og ansatte.

Andre faggrupper som psykologer, fysioterapeuter og ergoterapeuter er også vigtige for behandlingen. Diætister kan gøre en forskel for alle patienter - ikke mindst for psykiatriske patienter, hvor vægtøgning ofte er en bivirkning. Også livsstilssygdomme kræver ofte en kostændring.

Peer-medarbejdere, som er tidligere patienter, er vigtige ressourcer, fordi patienten kan spejle sig i en tidligere patient, som med råd og vejledning i flere tilfælde kan hjælpe patienten fremad i retning mod sin udskrivelse.

En anden vigtig ressource er de pårørende. Vi skal derfor udbygge samarbejdet med de pårørende, og i tilfælde, hvor patienter ikke har et stort netværk, kan det nytte at hjælpe patienten i gang med at genskabe kontakter, der kan være vigtige at have efter udskrivelsen.

Når patienten udskrives, skal samarbejdet med kommunen tage over lige med det samme. Det er vigtigt "at holde takten", for at der ikke går kostbar tid til spilde, og hvis patienten er inde i en god udvikling, er det vigtigt, at kommunens personale ved, hvad der er sat i gang, så de kan tage over med det samme og fortsætte i samme spor. Derfor er samarbejdet de forskellige sektorer imellem af stor vigtighed.

Flere steder er der allerede sundhedshuse med psykiatrifunktioner. Det er en god løsning, som Socialdemokratiet gerne vil arbejde videre med og udvikle yderligere. Her kan region og kommune arbejde sammen og skabe meningsfuld sammenhæng for den psykiatriske patient. Klyngesamarbejdet,

hvor de praktiserende læger samarbejder og udveksler viden, kan også udvikles yderligere og få en plads i denne kreds. Den praktiserende læge er en vigtig brik for den psykiatriske patient.

Et område, der fortsat skal arbejdes på, er at begrænse genindlæggelser. Nogle genindlæggelser er egentlig ikke en reel genindlæggelse, men snarere et led i behandlingen. Disse indlæggelser skal betegnes anderledes, så de ikke tæller med i genindlæggelsesstatistikken.

En mulig fremtidig model for nogle af disse borgere kunne være at udvikle de kommunale akutpladser til også at kunne rumme en lettere psykiatrisk patient, der blot har brug for at være i trygge rammer et par dage. Det kræver, at man de pågældende steder har veluddannet personale inden for det psykiatriske område.

Derfor vil Socialdemokratiet:

- mindske uligheden mellem psykiatri og det somatiske område
- udbrede fælles akutmodtagelser hvor psykiatriske patienter også tilses af en somatisk læge
- indføre at en medicinsk speciallæge ugentligt går stuegang på de psykiatriske afdelinger
- øge fokus på betydningen af de pårørende og patientens øvrige netværk
- gøre området attraktivt at søge job indenfor
- udvikle samarbejdet mellem region, kommune og praktiserende læge

DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE

Dette område dækker mange forskellige menneskeskæbner og patienter i alle aldersklasser fra småbørn til pensionister. Kontaktårsagen kan være: Autisme, hjerneskade, gendefekter, kriminalitet og mange andre årsager. Det er en bred målgruppe, men kendetegnende for alle områdets brugere er, at de sjældent er i stand til selv at "have en stemme" i samfundet, men har svært ved at komme til orde. Mange af dem er ret "usynlige". Senest viste det sig med al tydelighed, da dette område slet ikke var nævnt, i forbindelse med den tidligere regerings plan om at nedlægge regionerne.

Selvom området er stort og meget forskelligt, er det vigtigt med udvikling inden for alle områder. Det er vi kommet godt i gang med i den sidste periode med udarbejdelse af målbilleder, stort fokus på og udvikling af fagligheden og nedbringelse af vikarforbruget, så det er kendte medarbejdere, der kan støtte borgeren bedst muligt. Dette arbejde er vigtigt at fortsætte, så det også fremadrettet er attraktivt at arbejde inden for disse spændende områder.

Regionens medarbejdere sidder inde med en meget stor specialviden inden for de enkelte områder. For at bevare denne viden skal der henvises borgere til området, ellers forsvinder institutionen og dermed denne unikke viden. Derfor er det vigtigt, at vi som region gør omverdenen opmærksom på, at vi har denne viden, for at kommunerne er opmærksomme på, hvilke muligheder der er for at finde den bedst mulige placering af en borger.

I Region Midtjylland har vi mange af disse institutioner, og mange steder bliver de benyttet af andre regioner, fordi de er højt specialiserede, og fordi populationen inden for det enkelte område i nogle tilfælde er meget lille. Det er hjemkommunen der har myndighed til at beslutte om den enkelte borger med handicap eller på anden måde udsatte borger, skal tilbydes et regionalt tilbud, eller om kommunen selv kan påtage sig opgaven.

Tilbuddet på institutionerne kan være specialiserede eller højt specialiserede. Det vil være ønskeligt, om der kom en mere standardiseret model, som den enkelte borger visiteres ud fra, og hvor der tages hensyn til borgerens handicapgrad og behov. Derved kunne det blive en mere lige visitation, så det ikke er økonomien i den enkelte kommune, der afgør, hvilket tilbud en borger tilbydes. Regeringen arbejder aktuelt med denne problemstilling, og resultatet af dette arbejde afventer vi med spænding.

Området kræver en stor omstillingsparathed, så der hurtigt kan etableres eller nedlægges tilbud afhængig af efterspørgslen på de enkelte tilbud. Området skal hvile i sig selv økonomisk, men skal også drives med økonomisk omhu, så kommunerne får den bedste ydelse til sine borgere for færrest mulige midler.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- at skabe opmærksomhed om den viden, regionens specialinstitutioner har

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

- standardiseret visitation til det specialiserede socialområde
- samarbejde med kommunerne om deres behov for institutionspladser inden for området
- til stadighed at udvikle området fagligt, for at det fortsat er en attraktiv arbejdsplads

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

REGIONAL UDVIKLING

Et vigtigt emne i klimadebatten er bæredygtighed og FN's verdensmål, som bl.a. indeholder målsætninger om kvalitet i uddannelser, rent vand, bæredygtig energi, anstændige jobs, innovation, infrastruktur og mindre ulighed. Derfor er det også vigtigt, at vi har fokus på bæredygtige hospitaler, så vi bl.a. reducerer brugen af plastik, glas og metal, undgår madspild og genanvender mest muligt. Dette uden at gå på kompromis med kerneopgaven.

BÆREDYGTIGE ARBEJDSPLADSER UDEN SOCIAL DUMPING

Bæredygtighed og verdensmålene handler ikke kun om klima, miljø og økonomiske prioriteringer. Det handler også om mennesker. For Socialdemokratiet er en bæredygtig arbejdsplads også socialt ansvarlig og har et godt arbejdsmiljø.

Endvidere skal vi fortsat kæmpe imod social dumping. Såfremt der skal mere udenlandsk arbejdskraft til Danmark, skal det ske på danske løn- og arbejdsvilkår. Det gælder også de udenlandske arbejdere, som allerede nu arbejder i Danmark, indenfor blandt andet bygge- og transportområdet.

OPRENSNINGEN AF GENERATIONSFORURENINGERNE

Miljøet er også et vigtigt emne for Socialdemokratiet, og heri ligger der en væsentlig opgave med at rense forurenede jord, forurenede vandløb, sikre grundvand og rent drikkevand.

Vi skal meget tættere på at få et fuldstændigt overblik over jordforureningen i regionen, og samtidigt skal vi have håndteret en række både store og mindre forureninger. Men jordforurening er også i fremtiden en stor opgave. Det er ikke løst på kort tid, og der er brug for at prioritere, så vi for de tilgængelige midler skaber mest mulig tryghed for borgerne, naturen og fremtidens drikkevand. Den prioritering skal indsatsplanen give et godt og gennearbejdet bud på.

Socialdemokratiet vil arbejde for, at oprensningen af generationsforureningerne følges til dørs. Der skal ryddes op efter fortidens synder.

RÅSTOFUDVINDING

Råstoffer i form af blandt andet grus og sand er en begrænset ressource i den midtjyske undergrund. Derfor er det vigtigt, at vi arbejder med at holde de tunge råstoffer i kredsløbet. Socialdemokratiet vil arbejde for, at der udvikles nye metoder og arbejdsgange til rensning, genbrug og genanvendelse, og hvor overskudsjord også ses som en ressource.

Udvidningen af råstoffer har ofte stor negativ konsekvens for de borgere, der bor tæt på udvindingsområderne. Der er støj, støv og tung lastbiltrafik som nogle af de største gener. Socialdemokratiet mener, at borgerne bør kompenseres på samme måde, som eksempelvis de borgere

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

---

der får vindmøller i baghaven. Socialdemokratiet mener ligeledes, at råstofudvinderen og de berørte borgere i langt højere grad end i dag bør inddrages i en tættere dialog.

FN's verdensmål handler også om at nedbringe forbruget af råstoffer, at minimere transporten af råstoffer og at sikre geografisk spredning af graveområderne. Samfundet har brug for råstoffer, men Socialdemokratiet mener, at der ikke skal graves og udlægges flere områder end højest nødvendigt.

UDDANNELSE OG KOMPETENCEUDVIKLING

Uddannelse og kompetenceudvikling er meget vigtigt for udviklingen af vort samfund, og det gælder også i Region Midtjylland. I dag er der ca. 35.000 unge 16-29-årige i regionen, der ikke er i gang med en uddannelse eller et job.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- at skabe flere jobs og større vækst
- at der bliver sat mere efter- og videreuddannelse i gang i hele regionen
- at der er uddannelser bredt forankret i hele regionen (bred uddannelsesdækning og høj faglig kvalitet)
- at flere unge gennemfører en uddannelse
- at øge fokus på kreative uddannelser
- at der arbejdes for at sikre mere stabilitet for de mindre gymnasier
- at især ufaglærte og kortuddannede får mere uddannelse
- at erhvervsskolerne styrkes væsentligt
- at der oprettes flere praktikpladser til alle i erhvervsuddannelserne
- at øge mulighederne for at komme i mesterlære og blive voksenlærling
- at regionen samarbejder med virksomheder og kommuner om at få flere til at vælge en erhvervsuddannelse
- at der ved regionale udbud fortsat bruges sociale klausuler for at sikre lærepladser og imødegå social dumping.

KOLLEKTIV TRANSPORT

Socialdemokratiet vil arbejde for, at den kollektive trafik også i fremtiden sikrer forbindelse mellem kommunerne i Region Midtjylland. Vi vil medvirke til, at bus- og togdrift bliver mere grøn, når økonomien er til det. Vi mener ikke, at det skal ske på bekostning af nedlæggelse af ruter eller øvrige besparelser på den kollektive trafik.

SOCIALDEMOKRATIET

REGION MIDTJYLLAND

Den kollektive transport skal også i fremtiden sikre, at de unge uddannelsessøgende kan komme til og fra deres uddannelsessted.

Den kollektive transport skal være et attraktivt alternativ for alle borgere. Flere brugere betyder mindre trængsel på vejene og mindre klimaaftryk.

I den kollektive trafik skal cyklen i fremtiden tænkes mere ind, fordi cykling er den mest bæredygtige form for transport, og så er det sundt. Cyklen skal også tænkes ind, når det kommer til knudepunkter i den kollektive trafik. Udbredelsen af elcykler betyder også, at vi skal tænke cyklen ind på længere ture.

INFRASTRUKTUR

Udviklingen af infrastrukturen har stor betydning for væksten i hele regionen. Derfor bakker Socialdemokratiet i Midtjylland op om det fælles udspil, som Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen har udarbejdet. Det drejer sig blandt andet om følgende:

- Fast Kattegatforbindelse til biler og tog
- Rute 18 Herning - Holstebro. Motorvejen mangler to strækninger
- En udvidelse af E45 mellem Kolding og Randers N til 6 spor på hele strækningen
- Opkvalificering af Rute 26 Aarhus - Viborg til en højklasset vej/trafikmotorvej
- Hærvejsmotorvejen
- 2+1 Veje bl.a. rute 34 og 26 Herning - Skive - Hanstholm, og Hovedvej 15 ved Ringkøbing
- Letbane etape 2
- Elektrificering af jernbanen nord for Fredericia
- Opgradering af de regionale jernbaner
- Ny Jernbane mellem Silkeborg og Aarhus

KULTUR

Kulturen og kunsten kan for en stund frigøre os fra vores egen situation, og efterfølgende kan vi bruge det til at reflektere og se verden ud fra nye vinkler.

Kunst og kultur giver livskvalitet og handlemuligheder, og vi skal tænke sundhed ind i kultur. Kultur er forebyggende og sundhedsfremmende.

Vi skal i højere grad "helbrede, lindre og trøste" ved hjælp af kulturen. Derved sparer vi penge på medicin, samtidig med, at vi giver øget livskvalitet til patienterne, besøgende og personalet.

Socialdemokratiet vil arbejde for:

- at skabe nogle forløb for udsatte grupper, så de kan blive en del af fællesskabet
- at se på det hele menneske frem for sygdommen
- at kulturen udfordrer sundhedsvæsnets omkring overbehandling, gråzoner og sorte tanker
- at skabe mere tydelig evidens og dokumentation for, at kulturen har noget at give til sundhedsvæsnets uden bivirkninger
- at udbrede kunst og kultur som en integreret del af sundhedsområdet
- at øge regionens midler og beføjelser på kulturområdet